

regional biblioteksplan

2011–2014 | FÖRKORTAD VERSION

regional biblioteksplan

2011–2014

VISION VÄSTRA GÖTALAND

Det goda livet

Det goda livet är den övergripande idé och vision som förenar kommuner, organisationer, statliga organ, näringslivet och Västra Götalandsregionen.

Biblioteken i regionen spelar redan en viktig roll för att förverkliga visionen om det goda livet. De bidrar till ökad kompetens och kunskapsutveckling och de medverkar till att kultur når ut till regionens alla delar. Biblioteken vid universitet och högskolor är viktiga resurser för den högre utbildningen medan skolbiblioteken är det för ungdomsskolan. Sjukhusbiblioteken är centrala för att tillgodose vårdens informationsbehov. Folkbiblioteken som är den mest omfattande biblioteksresursen har stor betydelse som kultur- och läranderesurser för alla regionens invånare.

Kultur i Väst ansvarar för regional biblioteksverksamhet i Västra Götaland. Det betyder att Kultur i Väst ska främja bibliotekens utveckling och arbeta i nära dialog och samverkan med regionens kommuner, med civilsamhället och med andra aktörer på regional och nationell nivå. Kultur i Väst ska i detta arbete ha särskilt fokus på följande prioriterade utvecklingsområden:

- Bibliotekens roll i samhället
- Barn och unga
- Biblioteket som kulturarena
- Den digitala utvecklingen
- Livslångt lärande
- ABM – samverkan mellan arkiv, bibliotek och museer

BIBLIOTEKENS ROLL I SAMHÄLLET

En demokratisk mötesplats

Bibliotek väl spridda över hela Västra Götaland garanterar en jämlik tillgång till litteratur, kultur och kunskap. Biblioteken är demokratiska mötesplatser öppna för alla, detta gör dem väl skickade att ta en betydligt mer aktiv roll i samhällsutvecklingen. Biblioteket inspirerar till läsning genom sitt förmedlingsarbete, men också genom att bereda möjlighet till eget skapande och delaktighet. Att arbeta som en aktiv kunskapsstödare innebär ökad samverkan med andra kommunala verksamheter, med föreningsliv, studieförbund och andra aktörer. Arbetsformerna präglas av samverkan, professionalitet och öppenhet.

BARN OCH UNGA

Biblioteken – en ingång till lärande

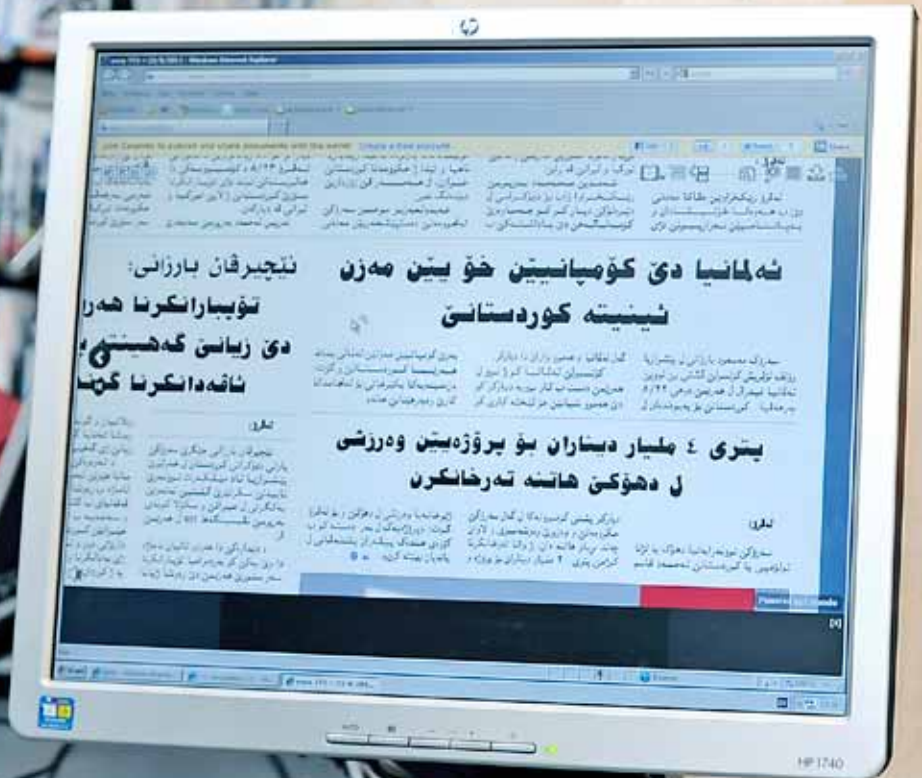
Barnverksamhet är prioriterad i bibliotekslagen. Utan ett väl fungerande språk och utan utvecklad läskunnighet saknar man en fundamental ingång till lärande och kunskapsutveckling. Biblioteksverksamhet för yngre barn finns i alla kommuner. Eget skapande, berättande, interaktiva tjänster för delaktighet och sociala medier är alla arbetsformer och redskap för att skapa intresse för läsning och kultur bland barn och unga. Biblioteket är en plats där barn och ungdom bör ha möjlighet att komma i kontakt med nya medier och ny informationsteknik.

Det är välbelagt i forskning att skolbibliotekens pedagogiska funktion som resurs i skapandet av positiva och goda språkmiljöer är av stor vikt för elevernas språkutveckling.

Skolbibliotekens demokratiska uppdrag bör också betonas. Att alla elever i skolan får tillgång till information och kultur är en viktig åtgärd för att skapa en jämlik tillgång till kunskap från olika källor.

ئەلمانىيە دىكى كۆمپانىيىنىڭ خۇيىن مەزىن ئىسپىتىگە كۆردەستىنى

ئىتالىيەنىڭ بارزىلىنىڭ تۆھپىسىنى ئىشلىتىش

يېرى ۴ مىليارد دىنباران بۇ پىرۇۋەنىڭ ۋەزىتى ل دەۋىكىنى ھاتىسە تەرخانلىرى

ئەلمانىيە دىكى كۆمپانىيىنىڭ خۇيىن مەزىن ئىسپىتىگە كۆردەستىنى

ئىتالىيەنىڭ بارزىلىنىڭ تۆھپىسىنى ئىشلىتىش

يېرى ۴ مىليارد دىنباران بۇ پىرۇۋەنىڭ ۋەزىتى ل دەۋىكىنى ھاتىسە تەرخانلىرى

BIBLIOTEKET SOM KULTURARENA

En stor mångfald

Att vara En ledande kulturregion är ett av Västra Götalandsregionens fem fokusområden. Det kulturpolitiska programmet för Västra Götaland betonar att kulturlivet i regionen utmärks av en stor mångfald. Kultur ska bidra till ett öppet och demokratiskt samhälle präglad av humanistiska värderingar, brett medborgerligt deltagande och intresse för gårdagens, dagens och morgondagens mångfald av uttryck och synsätt i regionens alla delar. I mindre kommuner fungerar biblioteket ofta som kulturhus. Biblioteken kan erbjuda evenemang där människor möter det efterfrågade men också det oväntade. Biblioteken kan också erbjuda aktiviteter där människor deltar som egna kulturskapare. För att nå dit krävs resurser och kanske omprioriteringar i verksamheten. Det krävs också ökad samverkan med andra aktörer. Enskilda kulturutövare, föreningar, studieförbund och museer är exempel på samverkansparter som biblioteket behöver för att utvidga biblioteket till en kulturarena och mötesplats.

DEN DIGITALA UTVECKLINGEN

Nya möjligheter

Den digitala utvecklingen är också bibliotekens utveckling. Alla arbetsformer och alla aktiviteter i biblioteket har påverkats. Idag bör digitalt material vara lika självklart som tryckt material, något som ger biblioteken nya möjligheter, men som också ställer nya krav på verksamheten. Digitalt stöd för att nå nya målgrupper och öka servicen är en viktig del i bibliotekens fortsatta utveckling. Bloggar, sociala medier och andra digitala kommunikationsvägar bör bli lika naturliga i biblioteksarbetet som böcker, tidningar och tidskrifter. Digital distribution är en ny möjlighet för att nå ut till människor som av olika skäl inte har möjlighet att ta sig till biblioteket. Digitala medier har också en tydlig demokratispekt. Teknik som inte alla har egen tillgång till ska alltid finnas tillgänglig på biblioteket.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Ett stöd för kompetensutveckling

Biblioteken är demokratiska rum som tillsammans bildar ett finmaskigt nät för kunskap, lärande och kultur över hela Västra Götalandsregionen. Biblioteken stödjer individens självständiga sökande av kunskap och ger i sina lokaler plats för det offentliga samtalet.

De har alltid räknats in bland folkbildningens institutioner och de bör med stöd av teknik och i ett utökat samarbete med de andra aktörerna inom folkbildningen vidareutveckla sin folkbildande roll och demokratiska funktion. Biblioteken stöder det fria och frivilliga lärandet men har också rollen som utbildningsstöd, från förskolan till universitet. Detta ställer stora krav på dynamik i verksamheten. Biblioteken bistår alla som behöver hjälp att hantera de verktyg som behövs för att nå en god informationskompetens. Biblioteken har en särskilt betydelse för att stödja kompetensutveckling hos människor med annan språkbakgrund än svensk eller med andra särskilda behov. Bibliotekarier är experter på att kritiskt granska och värdera information, något som blir allt viktigare i ett allt mer svåröverblickbart informationssamhälle.

ABM – SAMVERKAN MELLAN ARKIV, BIBLIOTEK OCH MUSEER

Ett bredare perspektiv

I Västra Götaland finns ett stort antal bibliotek men också många större eller mindre arkiv och museer. Institutionerna har ett ansvar för att koppla samman sitt material så att det kan ge brukaren ett bredare perspektiv på händelser och förlopp än vad den enskilda institutionens material kan ge. Denna samverkan kan ta sig olika uttryck: en webbplats som belyser ett tema, en publikation eller utställning, men det kan också vara ett fysiskt rum som det lokalhistoriska rummet på biblioteket. Här samlas all litteratur om orten eller bygden och här finns tillgång till släktforskningsmaterial. Ett lokalhistoriskt rum kan växa till en plats som bidrar till en gemensam lokal identitet för både infödda och inflyttade.

REGIONAL BIBLIOTEKSPLAN

Uppdraget att utarbeta en biblioteksplan för Västra Götalandsregionen har genomförts av en särskild utredare och i samverkan med fyra arbetsgrupper. Arbetsgrupperna har baserats på de fyra kommunalförbunden i Västra Götalandsregionen och deltagarna har varit tjänstemän från kommuner, kommunalförbund, bibliotek och andra institutioner från hela regionen. Varje arbetsgrupp har arbetat med en särskild del av biblioteksverksamheten. Planen har därefter remitterats till kommuner och organisationer i regionen. Arbetet har också följts av en politiskt sammansatt referensgrupp med företrädare för kommuner och regionen. Den fullständiga planen antogs av Västra Götalandsregionens kulturnämnd hösten 2010. Därefter har planen producerats i en förkortad version våren 2011.

Kultur i Väst

SE 405 44 Göteborg
besök Rosenlundsgatan 4

växel 031 333 51 00

fax 031 13 68 32

www.kulturivast.se